

Aineistopyynnöt ja hakurajaukset

Vinkkiklinikka 1/2026

16.9.2026

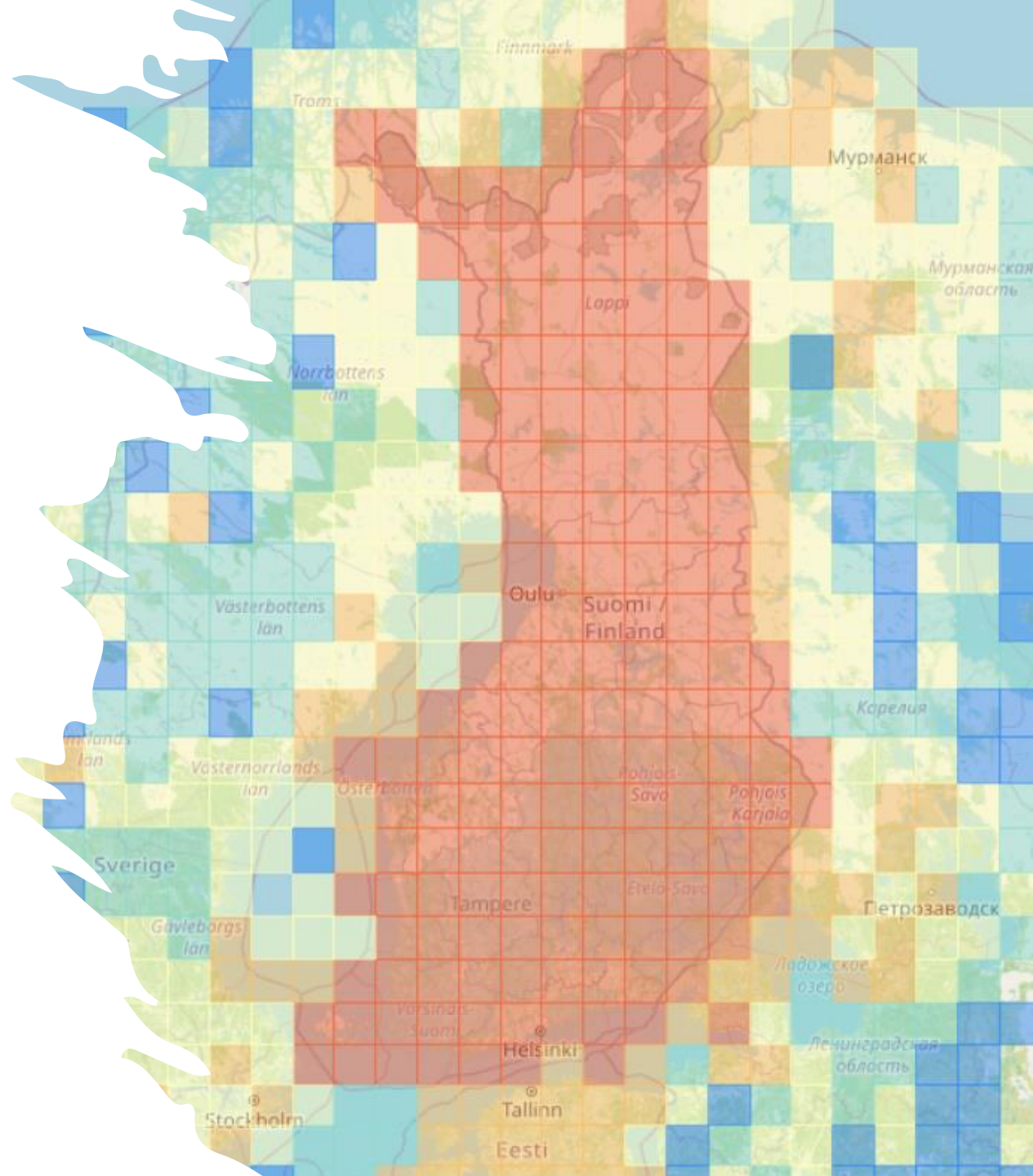
Tervetuloa vinkkiklinikalle

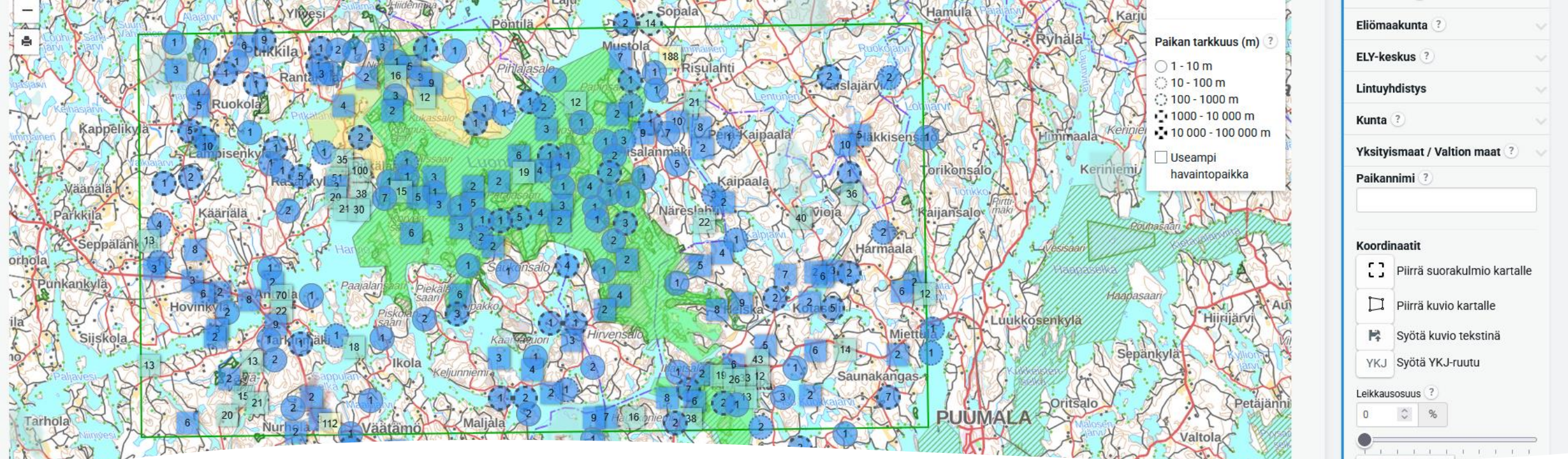
- Ohjelmassa tänään:
 - Aineistopyynnöt ja hakurajaukset (n. 20 min)
 - Kysymykset ja keskustelu
 - Kokonaiskesto: 1 h
- Käytännöt
 - Pidäthän mikrofonin ja kameran suljettuna alustuksen ajan.
 - Voit pyytää puheenvuoroa nostamalla käden.
 - Kysymyksiä voi esittää myös chatissa.
 - Tilaisuutta ei tallenneta.

Lajitietokeskuksen aineistot

- Yli 60 miljoonaa havaintoa 650 aineistosta (9/2026)
 - Aineistolähteitä:
 - Museokokoelmat (Kotka)
 - Ympäristöhallinnon aineistot (Metsähallitus, Syke, Luke)
 - Seurantojen aineistot (Linnustonseuranta)
 - Harrastajien havaintotietokannat
 - Kansalaishavainnot (iNaturalist, Vieraslajit.fi)
- Valtaosa aineistosta avoimesti Laji.fi-portaalissa selattavissa ja ladattavissa.
- Sensitiivisen aineiston tai muuten käyttörajoitetun aineiston voi saada käyttöön aineistopyynnöllä.

Miten havaintoja kannattaa hakea?

- Harkitse voitko käyttää pohjana vakioituja hakurajauksia:
 - Virva-viranomaisrajaukset
 - Otso-rajaukset metsätaloukseen
- Petolintujen pesät – hae tiedot aineistoista:
 - Suojelunarvoiset petolintujen pesät
 - LajiGIS:Lajin seurantakohteet:Petolinnut
- Hakuihin on lisättävä itse Paikka-rajaus

DNA

Karkeistukset

Vakiooidut hakurajaukset

Virva-viranomaisrajauskset

Otso-metsätalousrajauskset

Virva- viranomaisrajauskset

- Yhteistyössä ympäristöviranomaisten kanssa on päätetty yhtenäisestä **Virva**-viranomaisrajauksesta, jota voidaan käyttää lähtökohtana, kun tehdään eliölajihavaintoihin kohdistuvia aineistohakuja viranomaistyön avuksi.
- Kaikkia oletushakuehtoja voi muokata halutessaan.
- (Käytännössä aina) pitää lisätä tarkempi paikkarajaus.

Virva-rajaukset

- **Hallinnollinen asema**

- Uhanalaiset lajit (LSA 2023/1066, liite 6)
- Erityisesti suojeltavat lajit (LSA 2023/1066, liite 6)
- Koko maassa rauhoitetut eläinlajit (LSA 2023/1066, liite 1) Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien eteläpuolella rauhoitetut eläinlajit (LSA 2023/1066, liite 2)
- Koko maassa rauhoitetut kasvilajit (LSA 2023/1066, liite 3)
- Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien eteläpuolella rauhoitetut putkilokasvit (LSA 2023/1066, liite 4)
- Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa rauhoitetut putkilokasvit (LSA 2023/1066, liite 5)

- EU:n luontodirektiivin II-liite
- EU:n luontodirektiivin IV-liite
- EU:n lintudirektiivin I-liite
- Suuret petolinnut (LSL 2023/9, 73 §)
- EU:n lintudirektiivin muuttolinnut

- **Uhanalaisuus**

- CR – Äärimmäisen uhanalaiset
- EN – Erittäin uhanalaiset
- VU – Vaarantuneet
- NT – Silmälläpidettävät

Virva-rajaukset jatkuu

- **Nollahavainnot:** Myös nollahavainnot
- **Havaintopaikan koordinaattien tarkkuus:** 1000 m
- **Maa:** Suomi
- **Aika:** 1990 –
- **Paikka:** Koordinaatit / Leikkaa edes vähän (oletuksena)
- **Laatu**
 - Ammattilaisaineistot
 - Asiantuntijan varmistama
 - Yhteisön varmistama
 - Ei arvioitu
 - Epävarma
 - Asiantuntevat harrastajat
 - Asiantuntijan varmistama
 - Yhteisön varmistama
 - Ei arvioitu
 - Kansalaishavaintoja
 - Asiantuntijan varmistama
 - Yhteisön varmistama

Otso-metsätalousrajaukset

Kolme hakua:

- Yksi haku Otso-kriteereillä, lukuun ottamatta petolintuaineistoja (Lajiturva-luettelon lajit).
 - Lajiturva-hanke → Lajiturva-luettelo
 - Uhanalaiseksi (CR, EN, VU) ja silmälläpidettäväksi (NT) luokiteltuja lajeja + muutama lakisääteisesti suojeltu elinvoimainen (LC) laji.
- Petolintuaineistot erikseen:
 - Suojelunarvoiset petolintujen pesät
 - LajiGIS:Lajin seurantakohteet: Petolinnut
- Ohjeet:
<https://info.laji.fi/etusivu/paikkatie-to/paikkatietotuotteet/otso-metsatalousrajaukset/>

Otso-metsätalousrajaukset

Aika

Havaintoaika

1990- ja uudemmat havainnot

Paikka

Yksityismaat / Valtion maat

LajiGIS-aineiston osalta pyydetään ainoastaan havainnot yksityismailta

Havaintopaikan koordinaattien tarkkuus

100 m epätarkkuus tai tarkempi

Maa

Suomi

Laatu

Ammattilaisaineistot

Asiantuntijan varmistama / Yhteisön varmistama / Ei arvioitu

Asiantuntevat harrastajat

Asiantuntijan varmistama / Yhteisön varmistama / Ei arvioitu

Kansalaishavainnot

Asiantuntijan varmistama / Yhteisön varmistama

Uhanalaisuus ja asema

Hallinnollinen asema

Uhanalaisten lajien esiintymien turvaaminen metsätaloudessa – Lajiturva-hankkeessa 2019–2021 laadittu lajiluettelo

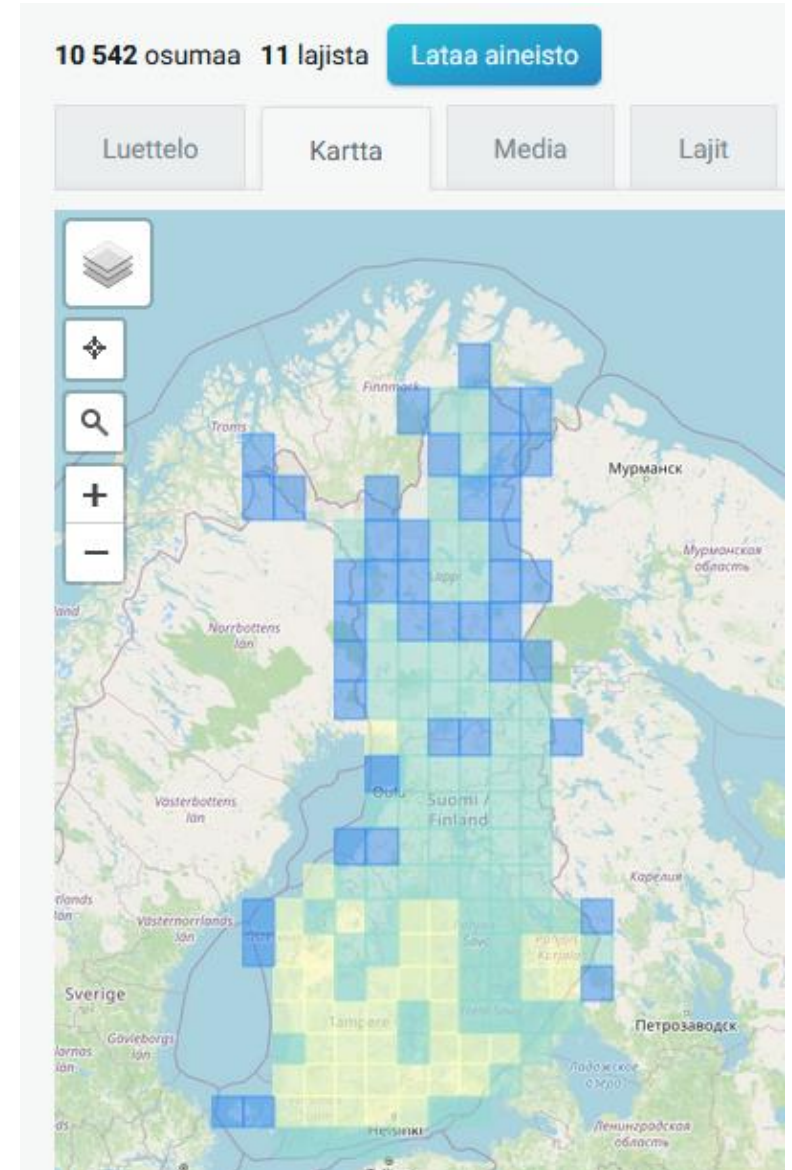
Petolintujen pesät

- Petolintujen pesätiedot suositellaan haettavaksi seuraavista aineistoista:
 - Suojelunarvoiset petolintujen pesät
 - LajiGIS: Lajin seurantakohteet: Petolinnut
 - Huom! Sisällytä nollahavainnot + riittävä puskuri
- Ohjeet ja hakulinkit:
<https://info.laji.fi/etusivu/laji-fi/petolinnut/>

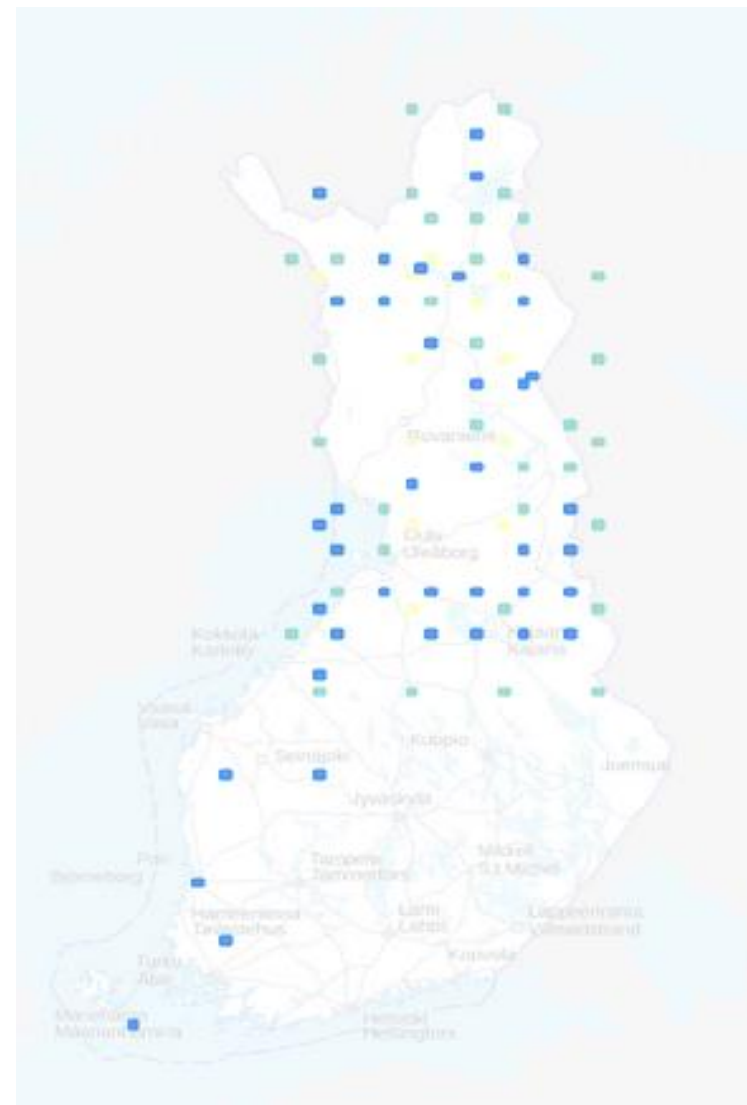
Suojelunarvoiset petolintujen pesät -aineisto

- Kuratoituja petolintujen ja pöllöjen pesätietoja Luomuksen linnustonseurantajärjestelmästä.
- Alkuperäisten havaintojen sijaan aineisto on **yhteenveto pesintätiedoista kunkin pesän osalta**.
- Petolintulajin ja pesän sijainti + tieto pesintäkerroista pesässä havainnointiaikana.
- 11 lajia: sääksi, viirupöllö, kanahaukka, merikotka, hiirihaukka, huuhkaja, lapinpöllö, mehiläishaukka, helmipöllö, varpuspöllö, piekana.
- Manuaalinen ylläpito, päivitys n. kerran vuodessa.
- Päivitetty maaliskuussa 2026, pesintätiedot vuosilta 2019–2025

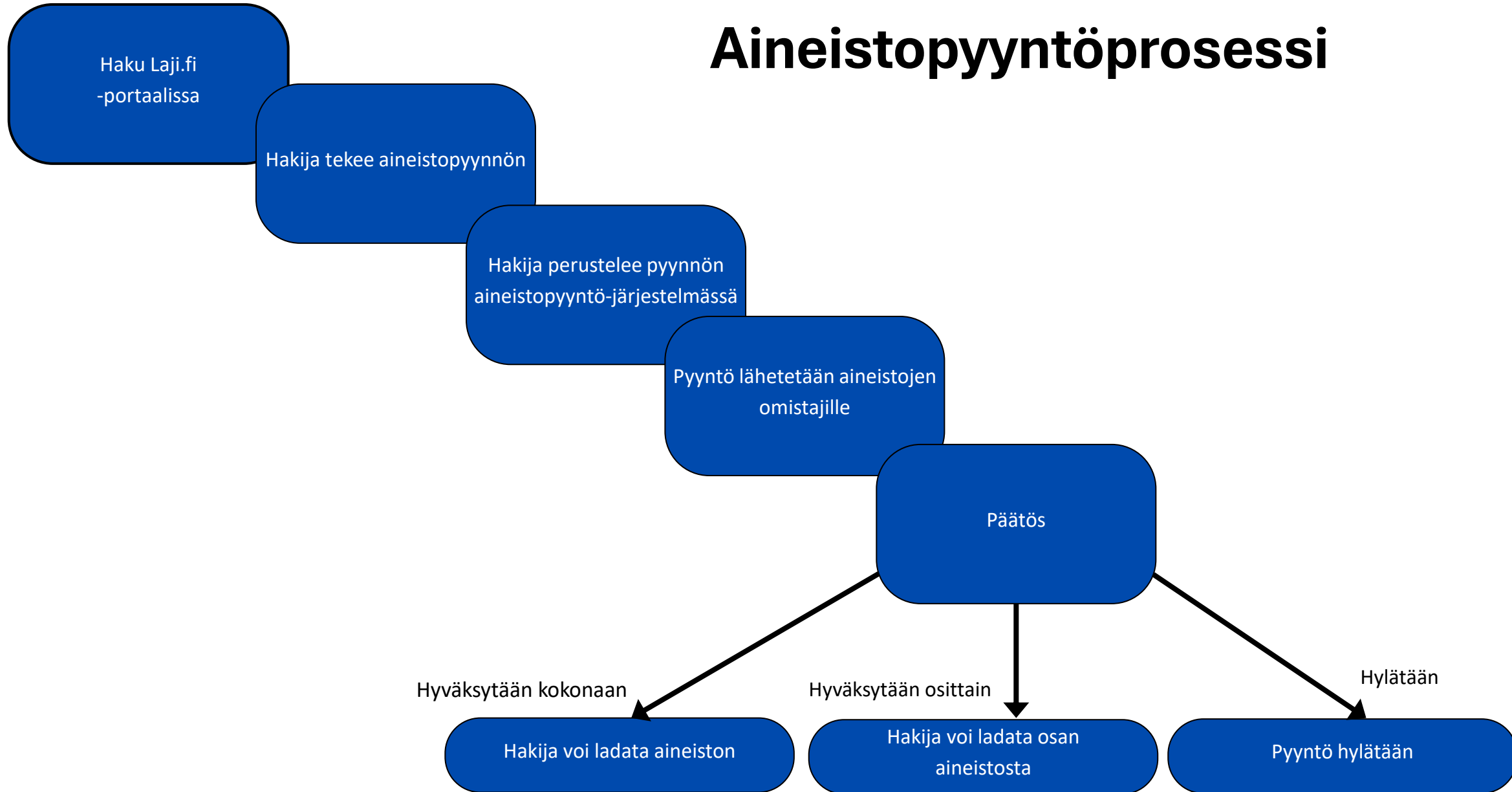
LajiGIS: Lajin seurantakohteet: Petolinnut

- Uhanalaisten petolintujen seurantakohteet:
 - maakotka
 - merikotka
 - Muuttohaukka
- Aineiston kattavuus:
 - maakotka ja muuttohaukka – koko Suomi
 - merikotka – Metsähallituksen seuranta-alue
 - Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan sekä Lapin maakunnat.
- Lajihavainto on tallennettu vain, jos pesätarkastuksessa on löytynyt poikasia.
Muussa tapauksessa on tallennettu pelkkä kartoituskerta, joka Lajitietokeskuksessa näkyy nollahavaintona.
 - Ota hakuun mukaan nollahavainnot, jos käytät aineistoa.
- Päivitetään Lajitietokeskukseen kerran viikossa maanantaisin.

Aineistopyynnöt

Aineistopyyntöprosessi

Asianmukaisen pyynnön sisältö

Käyttäjätunnus

Työsähköpostiosoite – ei gmail, hotmail tai vastaava.
Poikkeukset edellyttävät erillistä perustelua.

Tarpeen kuvaus

Riittävän tarkka kuvaus käyttötarkoituksesta, esimerkiksi
"tuulivoimahanke Pohjois-Pohjanmaalla".

Toimeksiantaja

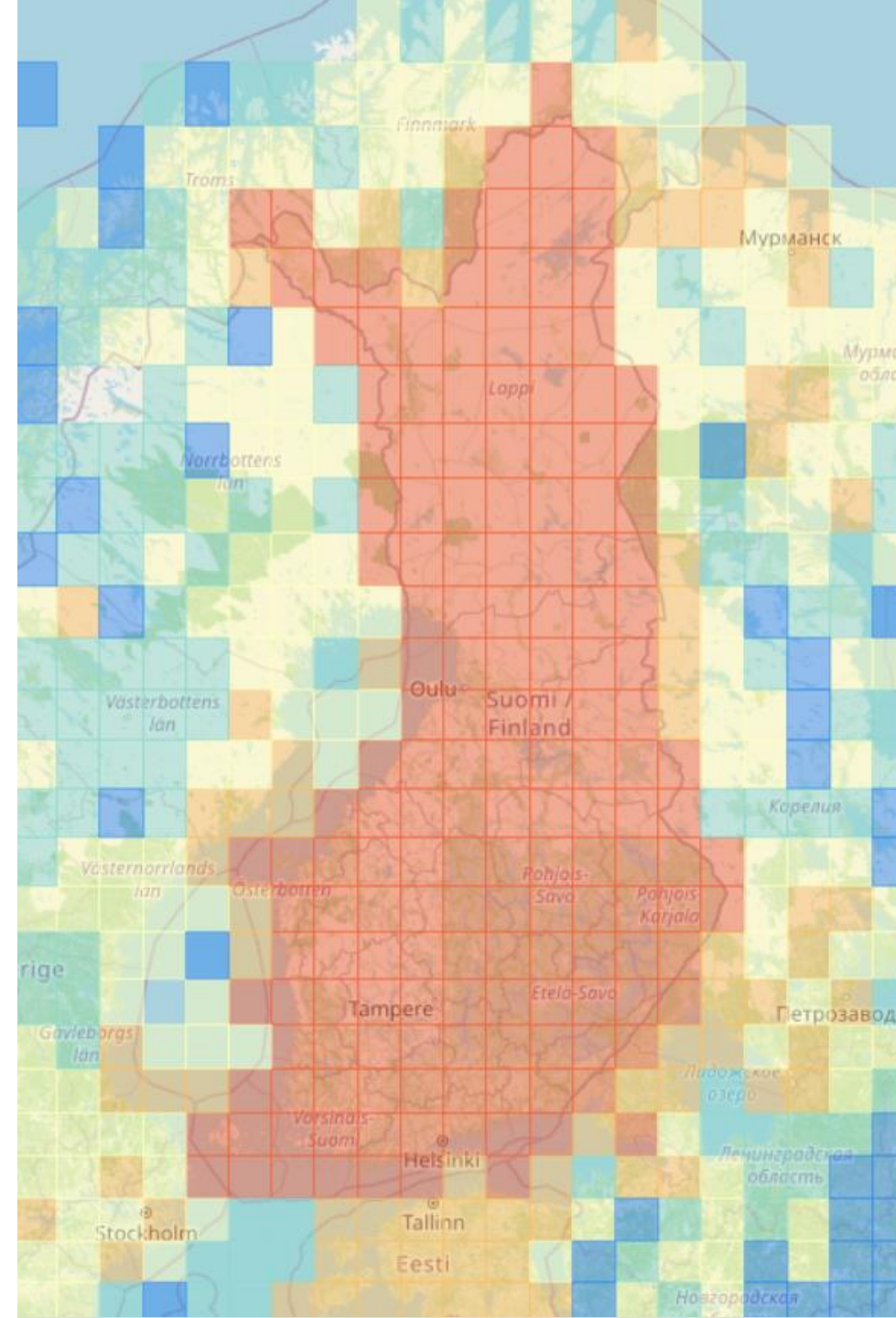
Selvityksen tilaajan nimi sekä yhteyshenkilön nimi ja
puhelinnumero tai sähköposti. Sisäisissä hankkeissa hakijan
hakijan esihenkilön tiedot.

Aineistorajaukset

Rajausten on oltava asianmukaiset suhteessa tarpeeseen –
– erityisesti maantieteellinen rajausta kohtuullinen.

Isot pyynnöt – tarkempi perustelu vaaditaan

Pyyntö edellyttää lisäselvityksiä, jos se kattaa **koko Suomen tai useita maakuntia**, tai sisältää paljon sensitiivistä lajitietoa. Koko Suomen aineistoja ei luovuteta kuin perustellusta syystä.

Mitä isoissa pyynnöissä edellytetään?

01

Laajan aluerajauksen perustelu

Selitä, miksi tietoja tarvitaan laajalta alueelta – pelkkä pelkkä toimialan koko ei riitä perusteeksi.

03

Käyttöehtojen hyväksyntä

Vakuutus siitä, että kaikki aineistoa käyttävät henkilöt ovat lukieneet ja hyväksyneet [vir_kayttoehdot.pdf](#).

02

Tietoturvaselostus

Kuvaa, miten aineistoa säilytetään, ketkä sitä käyttävät ja ja miten varmistetaan, ettei sensitiivistä lajitietoa jaeta eteenpäin edes vahingossa.

04

Metsätoimijoiden erityisehto

LajiGIS-aineiston rajauksena on oltava "ei valtion mailta" (vain mailta" (vain yksityismaat).

Yleisimmät hylkäyssyyt

Liian laaja rajaus

Koko Suomen kattava pyyntö ilman riittävää perustelua hidastaa hidastaa käsittelyä tai johtaa hylkäämiseen.

Epämääräinen käyttötarkoitus

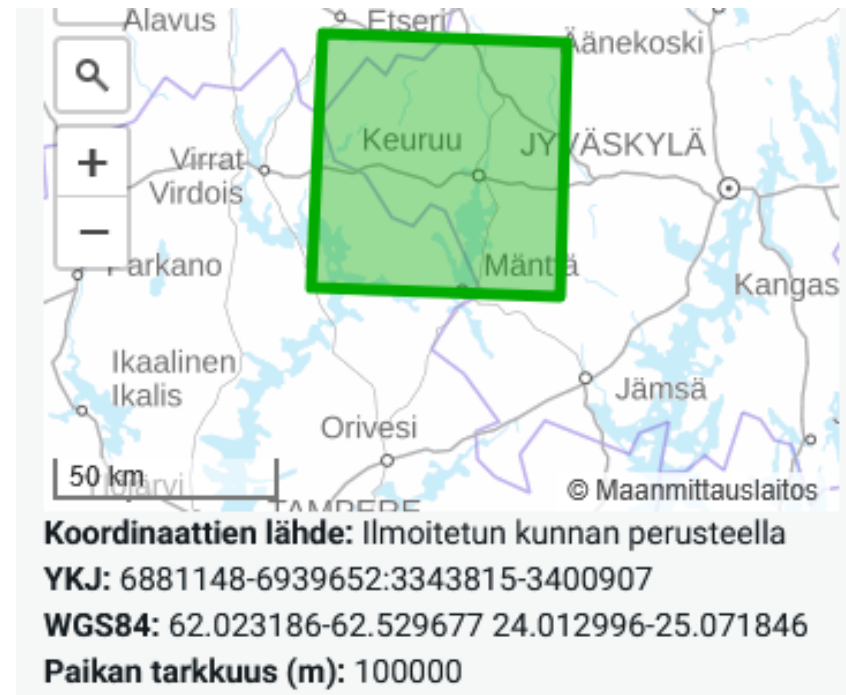
"Yleinen selvitystyö" ei riitä – pyyntöön on kirjattava konkreettinen hanke tai toimeksianto.

Toimeksiantajan tiedot puuttuvat

Pyynnössä oltava mukana tilaajan nimi sekä yhteyshenkilön nimi ja puhelinnumero tai sähköposti. Sisäisissä hankkeissa hakijan esihenkilön tiedot.

Suosittellemme vakioitujen hakurajausten käyttöä

- Rajaukset sulkevat pois liian vanhat ja liian laajoihin alueisiin liittyvät havainnot, joiden käytettävyys maankäytössä on heikko

Havaintoerä <http://id.luomus.fi/Q.49070> Tulosta

Näytä lisätiedot

Tässä havaintoerässä ei ole salattua tietoa.

Kokoelma: Putkilokasvikoelmat: Itä-Fennoskandia
Aineiston tyyppi: Ammattilaisistot / asiantuntijoiden laadunvarmistama
Avainsanat: <http://tun.fi/GX.16736>, <http://tun.fi/GX.5413>, H1746360
Aika: 1830-01-01 - 1830-12-31
Paikannimet: Suomi, Inarin Lappi (InL), Inari, Inari
Laji: Heinäviita – *Potamogeton gramineus*
Media:
Kommentit: Tee kommentti
Määrittelytapahtumat: *Potamogeton gramineus*
Näytä erän kaikki havainnot (0 muuta)

Koordinaattien lähde: Ilmoitetun kunnan perusteella
YKJ: 7578448-7754009:3413545-3596696
WGS84: 68.277563-69.849191 24.903155-29.336485
Paikan tarkkuus (m): 100000

Aineistopyynnön uusiminen

- Aineistopyynnön voi uusia kopioimalla hakurajaukset aiemmasta aineistopyynnöstä

LAJI.FI Aineistopyynnot Rooli: Hakija Kirjaudu ulos FI Tietosuojaseloste

Aineistopyyntösi 13.05.2025 10:08

Pyynnön tila: Valmiina ladattavaksi

Aineistot

Suomen 4. lintuatlas 2022–2025, havainnot Vihko-havaintopalvelusta [\[metatiedot\]](#) Odottaa päätöstä **Hyväksytty** Hylätty

Tiedostotyyppi: ☒ Vakio ☐ GIS [?](#) [Lataa](#)

[Käsittelyloki](#) [Hakijat](#) [Hakemuksen perustelut](#) [Aineistojen tiedot](#) **[Aineistorajaukset](#)** [Päätökset](#) [Lisätietopyynnot](#)

Aineistorajaukset

[Näytä Laji.fi-portaalissa](#)

Rajaus	Arvot
Aika	2025-05-06/
Aineisto	Suomen 4. lintuatlas 2022–2025, havainnot Vihko-havaintopalvelusta

Syksyn muut vinkkiklinikat

- **Ke 28.10. klo 10–11 Paikkatieto –**
Lajitietokeskuksen
paikkatietorajapinta
- **Ke 11.11. klo 10–11 Taksonomian
hallinta Lajitietokeskuksessa –**
Suomen lajien luettelo, taksonien
tunnisteet, havaintojen linkitys
taksonomiaan, GBIF-taksonomia
- **Ke 2.12. klo 10–11 Aineistopankki –**
Aineistojen jakaminen
Lajitietokeskukseen

